

Kunnskapsdep.
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

27. januar 2006

Høringsutalelse fra Gjennestad Gartnerskole – forslag om midlertidig endring i friskoleloven - stopp for godkjenning av frittstående skoler – forslag om endring i fagskoleloven.

1. Angående forslag om midlertidig endring i friskoleloven.

I punkt 5. i høringsnotatet er forslag til endringer i friskoleloven skissert. § 1-1 første ledd nytt annet punktum skal lyde: *Det skal mellombels ikke givast godkjenning til nye frittstående skolar eller tilskot til godkjende skolar som ikke er i drift 13.desember 2005, jf.§§ 1-5,2-1,2-2 og 6A-1.*

Vi som skole reagerer sterkt på et forslag til lov som blir oppfattet som om den har tilbakevirkende kraft. Det føles som et tillitsbrudd fra staten å trekke tilbake en godkjenning som er gitt og som flere skoler har handlet i forhold til i god tro. Det er en lovgivningspraksis som truer rettsikkerheten. En praksis som bryter med den forventning vi har til et forvaltningsvedtak, vil ha store konsekvenser og gjør noe med tillitsforholdet til staten. I vilkårene som de godkjente skolene har fått, heter det at oppstart må skje innen skoleåret 2008/2009. Det skaper en forventning, og forslag til ny lov, blir da et dramatisk tillitsbrudd.

Vi kan forstå et ønske om å stoppe fremtidige godkjenninger i en periode hvor ny lov utredes, men ikke en hastelov med tilbakevirkende kraft. Lov om frittstående skoler kom i juli 2003 og helt frem til 1.10.05 har det vært overgangsordninger for skolene. Det bør nevnes at en ny midlertidig lov skaper uro i rammebetingelsene og det burde være mulig at nåværende lov kan gjelde til ny alternativ lov er vedtatt.

§ 2 – 2 første til tredje ledd skal lyde:

Det skal mellombels ikke givast godkjenning til nye frittstående videregående skolar. Berre godkejnede skolar som er i drift 13.desember 2005, har rett til tilskot og til å drive verksemd etter lova. Departementet kan i særlege tilfelle gjere unntak frå dette dersom skolen oppfyllar krava i lova. Departementet kan godkjenne driftsendringer.

I høringsnotatet er det sagt at den midlertidige unntaksstoppen er bare aktuelt i særlige tilfeller og at unntaket først og fremst er aktuelt ved etablering av lokale skoler i grisgrendte strøk ("grendeskoler"). Vi reagerer på at det kun er disse skolene som kan få unntak, søknader fra religiøst etiske og pedagogiske alternative skoler som regjeringserklæringen (Soria Moria erklæringen) har åpnet for, bør absolutt også kunne få

unntak. Nå rammes disse skolene også av denne midlertidige stoppen, det virker unødvendig.

I høringsnotatet sies det at godkjente skoler som er i drift kan etter søknad få endret godkjenningen, eks. justering av tilbud eller alderstrinn. Det fremheves at departementet vil være restriktive når det gjelder godkjenning av flere plasser. Vi håper at det i forhold til godkjenning av flere plasser utøves sunn fornuft i forhold til søknader som allerede ligger inne og har vært ute på høring hos fylkene. Det er beklagelig hvis rammebetingelsene plutselig blir svært usikre og ødelegger for planlagt drift i 2006.

§6A -1 første ledd skal lyde:

Det skal mellombels ikke givast godkjenning til nye videregående skolar i Norge som har til føremål å gi yrkesretta opplæring som ikke blir gitt ved offentlege videregående skolar. Berre godkjende skolar som er i drift 13.september 2005, har rett til tilskot og til å drive verksemda etter lova. Departementet kan i særlege tilfelle gjere unntak frå dette dersom skolen oppfyllar krava i lova. Departementet kan godkjenne driftsendringer.

En konsekvens av en slik stopp er at tilbud som er under utredning på den enkelte skole, vil bli svært forsinket. Dette er gjerne tilbud som samfunnsmessig er viktige ved at de representerer nisjeyrker og nye trender. Slike midlertidige lovendringer skaper stor usikkerhet og forsinker viktige prosesser med hensyn til å videreutvikle fagområder og starte nye tilbud som samfunnet etter spør kompetanse i. Muligheten for unntak i særlige tilfeller er vanskelig å tolke og det skapes stor usikkerhet om det vil være noe grunn til å bruke ressurser på videre utvikling av kurstilbud og søknad i perioden. Det er svært vanskelig å forstå hvorfor dette forslaget er kommet, det har vel ikke vært noe stor pågang av slike kurs. Vi ønsker å poengtere at også i dette tilfellet bør en gjøre unntak for religiøse og pedagogiske alternativer, slik at en følger det som er sagt i Soria Moria erklæringen.

2. Angående stopp for godkjenning av frittstående skoler.

Alle søknader om å få etablere nye frittstående skoler som ligger til behandling i Utdanningsdirektoratet vil ikke bli behandlet. Dette rammer selvsagt hardt for de skoler som er i en planleggingsfase og som må vente til våren 07 for behandling av søknaden. Det skaper frustrasjoner og i mange tilfeller vil det være vanskelig å opprettholde en god fremdrift med en usikkerhet om en i 2007 vil være under det som skal regnes som pedagogiske eller religiøse alternativer. Det nevnes nemlig under punkt 3 i høringsnotatet at *"utviklingen i norsk skole de siste 10 – 15 årene og den generelle samfunnsutviklingen gjør det nødvendig å utrede nærmere hva som skal regnes som pedagogiske alternativer, og i hvilken grad loven skal tillate at det opprettes private skoler på religiøst grunnlag."*

Vi ser det som viktig for norsk skole totalt at det finnes muligheter til å velge en alternativ skole til den offentlige. Det er en grunnleggende demokratisk rett med utspring i menneskerettighetene (Innstilling O nr 80 (2002-2203)). Det er spesielt to menneskerettbestemmelser som vi kan vise til, den europeiske menneskerettkonvensjon,

art.2 om rett til utdanning og den internasjonale konvensjonen om økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter, art.13. Statstilskuddet er med og sikrer at medlemmer i vårt samfunn får et reelt valg og det er viktig for at menneskerettene skal overholdes.

3. Angående forslag om endring i fagskoleloven.

§8 annet ledd i fagskolelova skal lyde:” *Skoler som er godkjent etter denne loven innen 16.desember 2005, og som er godkjent etter friskolelova, skal ha tilskudd etter reglene i friskolelova.*”

Dette setter en fullstendig stopp for at tilbud som i dag hører til under lov om frittstående skoler kap.6A kan søke seg over som fagskole og samtidig sikre en offentlig fremtidig finansiering av tilbudet. Vi har Norges eneste skoletilbud som golbanemester og er i ferd med å forberede en søknad av dette kurset inn under fagskoleloven. Dette forslag til endring i loven skaper en stor usikkerhet i forhold til om det er aktuelt. Dette er et spesialisert fagfelt, hvor rekrutteringsgrunnlaget er begrenset, det er derfor svært vanskelig å tenke seg at dette vil kunne fungere uten en offentlig finansiering i bunn. Mens status og nivå på kurset tilsier at kurset fremtidig bør høre inn under Fagskoleloven. Fagmiljøet i Norge ønsker at vi skal fortsette å tilby dette kurset, men vi føler at forslag til ny lov skaper stor usikkerhet omkring kurset sin fremtid.

En slik lovendring kan på denne måten gjøre at små yrker, som samfunnet trenger kommer i en svært vanskelig situasjon med hensyn til utdanningstilbud.

Konklusjon: Det er viktig å skape tillit til myndighetene og da er det viktig at det som er sagt i regjeringserklæringen blir holdt. Vi vil derfor igjen poengtere at det blir gitt unntak for religiøse og pedagogiske alternativer og at de godkjenninger som allerede er gitt til slike skoler vil bli opprettholdt.

Vi setter stor pris på muligheten til å få uttale oss i denne saken.

Med vennlig hilsen

Inger Johanne Aa Shealy
Rektor
Gjennestad Gartnerskole

